

ÚŘAD PRO VYNÁLEZY
A OBJEVY

POPIS VYNÁLEZU 197 131

K AUTORSKÉMU OSVĚDČENÍ

(61)

(23) Výstavní priorita
(22) Přihlášeno 21. 07. 78
(21) PV 4898-78

(11)

(B1)

(51) Int. Cl.³ D 03 C 9/06

(40) Zveřejněno 31. 07. 79

(45) Vydáno 30. 04. 82

(75)

Autor vynálezu ČEJPA ZDENĚK, PRAHA

(54) List tkacího stavu

1

Vynález se týká listu tkacího stavu, u něhož se zavádění osnovních nití usnadňuje použitím kolíček se zářezy ze strany místo běžně používaných nitěnek, přičemž je soustava listů ("brdo") uložena výkyvně a vykonává současně funkci "bídlá" dosavadních stavů.

U dosud známých stavů je třeba při zavádění osnovy pracně provlékat osnovní nitě očky nitěnek v listech. Proto musí být konce těchto nití přístupné. U dosud známých stavů se nově zatkaný útek přiřazuje k okraji hotové tkaniny výkyvným "bídlím". Uvedené nedostatky jsou odstraněny listem konstruevaným podle vynálezu, který umožňuje zavádět osnovní nitě do listů tak, že se zasouvají shora do mezer mezi jednotlivými kolíčky a zavádějí se do výřezů v kolíčkách. Konce osnovních nití přitom nemusí být přístupné a nitě mohou být již před zaváděním do listů na obou koncích upevněny. U vynálezu jsou listy uloženy výkyvně. Nově zatkaný útek se přiřazuje k okraji hotové tkaniny pohybem listů, takže u takového stavu odpadá "bídlí".

Zařízení podle vynálezu je zobrazené na připojených výkresech, kde obr. 1 představuje kolíček s postranním zářezem, obr. 2 část listu složeného z kolíček upevněných na společné základně, obr. 3 vzájemnou polohu kolíček ve dvoulistovém a obr. 4 v třílistovém brádu, obr. 5 vedení osnovních nití dvojicí listů u dosavadních stavů a obr. 6 stav podle vynálezu.

List podle vynálezu se skládá z řady kolíček (obr. 1) se zářezy 4 vesměs z jedné strany, sahajícími do poloviny šířky kolíček. Zářezy mohou být na koncích rozšířené, aby vedly spolehlivěji osnovní nitě. Kolíčky v listu jsou spojeny společnou základnou 5. Mezi kolíčky jsou mezery 6.

pouze tak široké, aby jimi volně procházely osnovní nitě. Zářezy 4 jsou v poloviční výšce mezer 6. List podle vynálezu se může na rozdíl od dosavadních listů s nitěnkami vyrábět vcelku, např. lisováním z kovu nebo vstřikováním z plastické hmoty.

Při střídavém zvedání a snižování dvojice listů se jejich styčné plochy pohybují posuvně po sobě. Kolíčky v předním a zadním listu se přitom nekryjí, nýbrž jsou uloženy přesazeně, takže svislé osy zadních kolíčků jsou za mezerami v předním listě. Nit vedená zářezem v předním kolíčku prochází svislou mezerou mezi dvěma zadními kolíčky; nit procházející mezerou mezi dvěma předními kolíčky vede zářezem v zadním kolíčku (obr. 3 a 4). Nítě jsou udržovány v zářezech tlakem bočních stěn kolíčků v druhém listě.

Soustava dvou nebo více listů včetně zařízení pro jejich střídavé zvedání a spouštění (tzv. "brádo") 7 je na rozdíl od známých stavů uložena výkyvně, jak je znázorněno na ručním dvoulistovém stavu (obr. 6). Osnova vede od zadního (osnovního) válce 9 skrz dvoulistové brádo 7 k přednímu navíjecímu ("zbežovému") válci 10. Brádo 7 je uloženo svou spodní částí otočně na čepích v rámu 11 stavu. Listy 16 se střídavě zvedají a snižují rukojetí 13 na válci 12. Válec 12 je uložen v postranicích 14 ve výřezech v jejich horních koncích. Vkládá se do výřezů a připojuje se řemínky 15 k listům 16 až po zavedení osnovy, aby byly kolíčky listů při zavádění osnovy shora přístupné. Prošlup, tj. mezera mezi zvednutými a sníženými osnovními nitěmi, 17 se vytváří otočením rukojeti 13 dopředu nebo dozadu při svislé poloze bráda (jak je znázorněno na obr. 6). Když se prošlupem provleče útek, vyrovná se otočením rukojeti 13 nahoru poloha obou listů a prošlup se tím zavře. Teprve potom se celé brádo 7 skloní rukojetí 13 dopředu a přední plocha bližšího listu 16 přirazí zatkaný útek k okraji hotové tkaniny 18. Tuhá konstrukce listů přitom zajišťuje pevné a rovné přirážení útku.

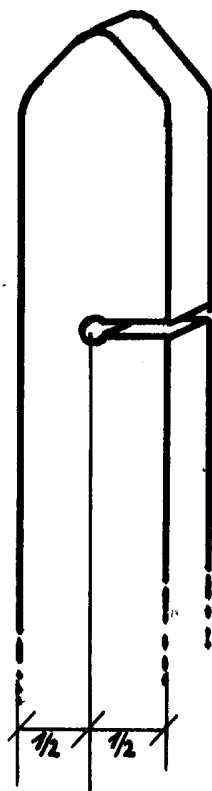
Použitím kolíčků se zářezy místo nitěnek s očky odpaďá pracné navlékání osnovy do oček 2 a mezer 3 v listech známé konstrukce (obr. 5). Při zavádění osnovy do listu podle vynálezu se nitě zasevují shora do mezer 6 mezi kolíčky a do zářezů 4 v kolíčkách. Osnovní nitě přitom mohou být již před zaváděním osnovy upevněny svými konci na odvíjecím a navíjecím válci. Zavádění osnovy se podstatně usnadňuje a urychluje. Stav podle vynálezu se zjednodušuje a výrobně zlevňuje tím, že odpaďá jedna ze složek známých stavů, bílá.

Z konstrukčních důvodů (pro zachování potřebné pevnosti) musí být kolíčky (včetně mezer) široké minimálně 4 mm, takže nejvyšší dosažitelná hustota osnovních nití (tzv. destava) je 2 mm. Proto je stav s listem podle vynálezu vhodný pro vytváření řidších tkanin, např. na stavech pro výtvarníky (tkaní tapisérií) nebo na dětských stavech - hračkách.

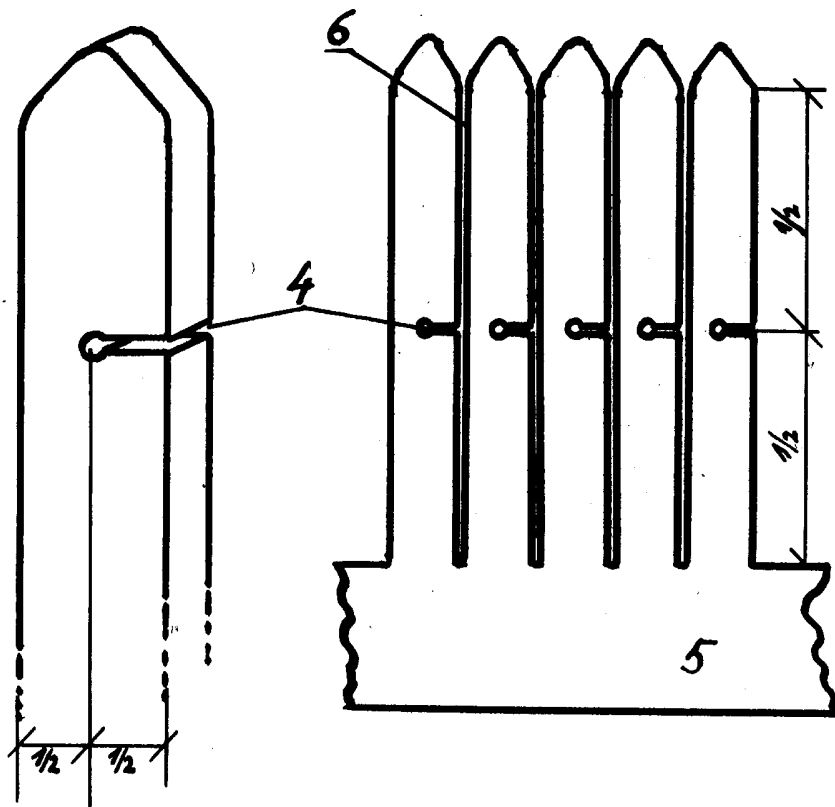
P R E D M Ě T V Y N Á L E Z U

List tkacího stavu, vyznačený tím, že je vytvořen řadou kolíčků upevněných na společné základně (5), přičemž mezi kolíčky jsou úzké mezery (6) a v kolíčkách jsou zářezy (4), vesměs z jedné strany, sahající do poloviny šířky kolíčků, které jsou vedeny v poloviční výšce mezer.

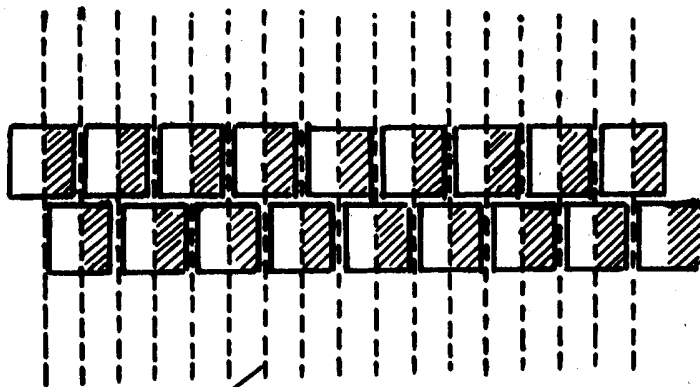
OBR. 1

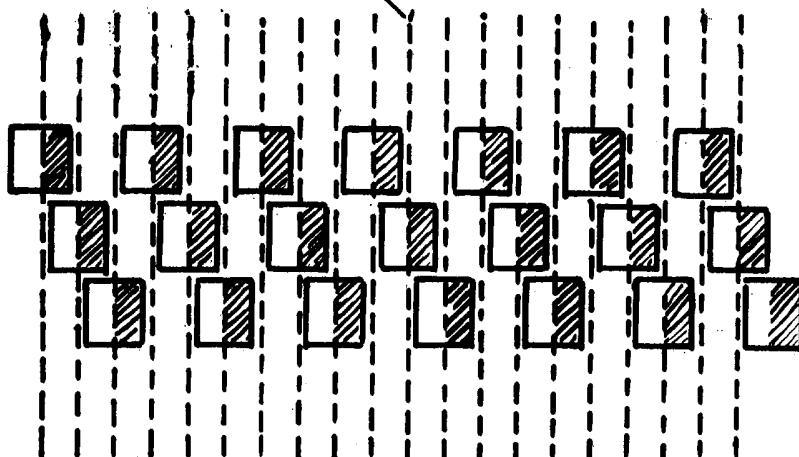
OBR. 2

OBR. 3

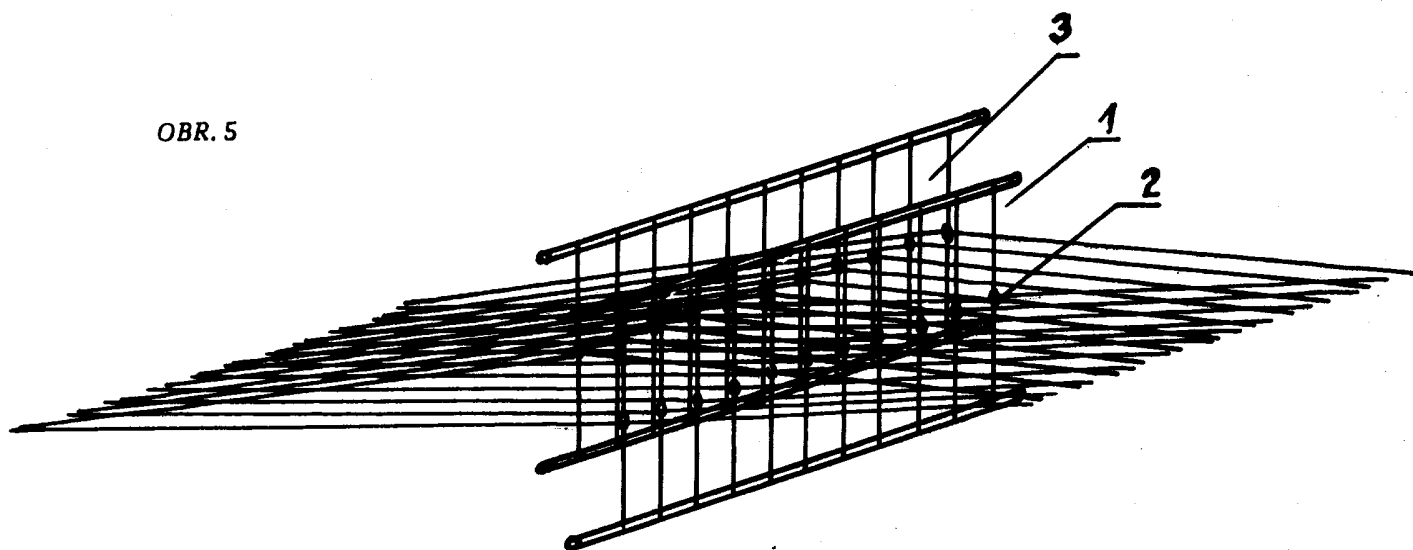

8

OBR. 4

OBR. 5

OBR. 6

